

При розкладанні органічної речовини в анаеробних умовах утворюються кінцеві продукти, що включають такі гази, як метан (CH_4), двоокис вуглецю (CO_2), невелика кількість сірководню (H_2S), аміак (NH_3) та деякі інші.

В результаті аналізу морфологічного складу ТПВ ми визначили, що перспективним напрямком «енергії з відходів» є збродження їх органічної частини за для отримання метану.

Список використаних джерел:

1. Ю. С. Голік, О. Е. Ілляш, М. В. Білоус. Субрегіональна стратегія поводження з твердими побутовими відходами для Полтавської області. *Екологічна безпека*. 2017. №1/(23), С. 20-25.

Залогіна С. М., ст., *Лежнева О. І., к.т.н., доцент*

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

ОЦІНКА КАВОВОЇ ГУЩІ ЯК ВТОРИННОГО РЕСУРСУ ДЛЯ АВТОТРАНСПОРТНОГО КОМПЛЕКСУ

Кава є невід'ємним атрибутом повсякденного життя більшої частини населення світу. Споживання натуральної кави призводить до утворення декількох типів відходів, серед яких цінним ресурсом є кавова гуща. Здається, що кавова гуща, як органічні відходи, не надає великої шкоди навколишньому середовищу, адже вона здатна розкластися за не тривалий період приблизно 2,5 роки. Однак в сучасних умовах потрапляючи на полігони кавова гуща роками лежить між пластами іншого сміття навіть без початку біодеструкції. Тому доцільно розглядати вторинне використання кавової гущі за різними напрямками.

В Україні наразі існує велика проблема з утилізацією органічних відходів – їх заборонено вивозити на смітники, але цією заборонаю нехтують майже усюди.

На даний час використання кавової гущі як ресурсу майже відсутнє. Бізнес тільки починає розглядати гущу як ресурс (рис. 1).

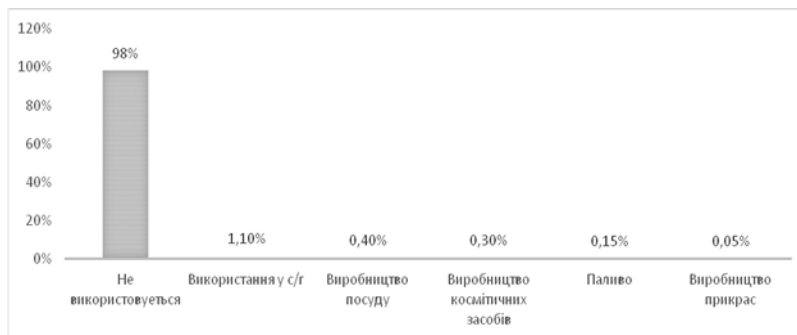

Рисунок 1 – Використання кавової гущі як вторинного ресурсу в Україні [1]

В ході роботи, проаналізовано ринок кави та кавових продуктів у місті Харкові та з'ясовано, що насиченість ринку даним товаром досить велика. На ньому представлені марки як вітчизняних так і закордонних виробників. в Харкові стрімко розвивається культура споживання кави в спеціалізованих закладах – кав'ярнях, про що свідчить їх чисельність в нашому місті.

Розглянуто найвідомішу торгівельну точку, а саме кав'ярню Aroma Kava міста Харкова. Aroma Kava – це найбільша українська мережа кав'ярень, заснована у 2013 році. Заклад знаходиться в 45-ти містах України. Також проаналізовано приблизні об'єми відходів кавової гущі, що накопичуються щодня. Кількість кавової гущі, яка утворюється за добу становить близько 7,5–8 тонн.

Одним із заміників викопного палива є біодизель – алкіловий ефір жирних кислот, одержаний шляхом переетерифікації гліцеридів.

Використання біодизелю – це один з інноваційних напрямів ресурсозбереження та забезпечення енергетичної безпеки країни. До переваг використання такого палива можна віднести: а) зменшення викидів в атмосферу сірчаного ангідриду; б) зниження вкладу у парниковий ефект; в) нижча концентрація шкідливих речовин у вихлопних газах та інші.

Звісно ж, що існують і недоліки, але вони не такі суттєві, якщо мова йде про збереження навколишнього середовища.

Наукова новизна роботи полягає в пропозиції щодо підходу виробництва біодизелю без додаткового насадження ріпаку та соняшнику.

Список використаних джерел:

1. Кретов З.С., Піклов С.О. Ринок кави: тенденції в Україні / Кретов З.С., Піклов С.О. – К.: Форум, 2018.– 194с.
2. Біопаливо. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/Біопаливо> (дата звернення: 25.03.2023)

Івченко В.Ю. ст., *Рибалка І.О., к.б.н., ст. викладач*

Харківський національний університет міського господарства

імені О.М. Бекетова

ВІДХОДИ КОМУНАЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА ЯК СУБСТРАТ ДЛЯ БІОГАЗУ ТА ВИЗНАЧЕННЯ ЙОГО ЕКВІВАЛЕНТУ ІНШИМ ПАЛИВАМ

Урбанізовані території характеризуються утворенням побутових відходів та стічних вод. Здавна, ще в XVII ст. до нашої ери, люди почали використовувати органіку для виробництва з неї горючої суміші газів для власних потреб. Були зафіксовані окремі випадки використання примітивних біогазових установок в Ассирії, Персії, Індії та Китаї. Біогаз є сумішшю газів (CH_4 40–70 %, CO_2 25–45 % та ін.), що утворюється в ході анаеробного розкладання органіки. Під час виробництва біогазу використовують змішані субстрати, які можна доповнити відходами й осадом стічних вод. Їх використання дозволить вирішити проблему переробки комунальних органічних відходів, зменшити залежність від викопних видів палива, а також отримати (зокрема з побутових відходів) дигестат – високоякісне органічне добриво, що багате на С, N, P, K та мікроелементи – Cu, Mn, Mg, Fe, S, Co.

Метою роботи є визначити вихід метану з органічних відходів та осаду стічних вод, а також розрахувати еквівалент біогазу до трьох популярних видів палива.

У таблиці 1 відображено дані про вихід біогазу з 1 тонни досліджуваних субстратів [1], на основі яких ми розрахували вихід метану у $\text{M}^3/\text{T}_{\text{свіжої маси}}$.